

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

Sententiæ declaratoriæ suspensionis contentæ in c. Consequens est 88.
dist. Form VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Episcopi per spatium non solum sexaginta, sed centum sexaginta passuum ut ex Decretis Sacr. Congreg. Rit. declaratum pluries fuisse testantur Gavant. *in manual. Episc. verb. Canonorum munera erga Episcopum* in additione n. 1. 2. 3. & 4. Barb. *de canonic. cap. 32. n. 2. 3. 4. & n. 22. & 23.* Et quatenus renueret (nisi in contrarium immemorabilis consuetudo adesset) posset illos ad huiusmodi obsequium prestandum etiam censuris compellere, per ea quæ latè probat Pignatell. *consult. 83. per*

tot. tom. 5. Cum enim Cæremoniale lib. 1. cap. 15. id fieri per Canonicos mandet, per verbum debent, quod iustum, & parendi necessitatem significat, clement. attendentes, verbo debeant de stat. monach. dubium non est, quin possit hanc vim coactivam exercere, & juris remediis uti. Verum est tamen, quod in hoc Episcopi prudentia potiùs, & suavitas, quam juris rigor effulgere debet: & nunquam excommunicationis remedium adhibere, prout dixi in par. 2. tit. 13. form. 2. n. 10. pag. 43.

Sententiæ Declaratoriæ.

F O R M U L A V I I I.

Viso, & attento processu constructo contra Presbyterum N. inquisitum de licita negociatione (vel de illicito exercitio) ex quo constat de spretu nostræ monitionis, & de illicita negociatione: eoque monito ad dicendum causam, quare non deberet pœnis sacrorum canonum subjici, & nihil quod relevet deducto, eum à Divinis in totum suspendimus, & suspensum declaramus & denunciavimus; reservato nobis jure contra eundem ad alias pœnas arbitrarias graviores procedendi, quatenus post intimationem præsentis nostri Decreti à negociationibus (vel illicito exercitio) non desistat, & intimari mandamus.

(N. Vic. Gen.)

N. Actuarium.

S U M M A R I U M.

- 1 Negociatio est triplex æconomica, politica, & lucrativa, & declaratur diviso.
- 2 Clerici pauperes de licentia Episcopi possunt conducere prædia ad colendum, & exercere opera rusticalia, & num. 3.
Dummodo opera non sint sordida, num. 4.
- 3 Clerici etiam si pauperes sint, non locant operas suas ad arandum, vel fodendum, quia hæc reputantur, inhonestæ: neque in propriis bonis rusticalia agere neglectis muneribus ipsis incumbentibus.

- 6 Clericus Beneficiatus non potest neglectis oneribus Beneficii operas suas locare prætextu paupertatis.
- 7 Opinio glorie præfertur opinioni alterius Doctoris.
- 8 Referuntur objecta Parochorum, qui missam Parochialem pro Populo renuunt applicare, & diluuntur, n. 9. 10. 11. & 12.
- 13 Clerici plura facere possunt, quæ non cadunt sub negociatione illicita, & enumerantur.
- 14 Clerici, qui habent sufficiens Patrimonium, vel Beneficium, aut honestum exercitium non possunt exercere negociationem lucrativam.
- 15 Sacerdos, qui utitur orationibus, vel exorcismis ad depellendos morbos, ab Ecclesia non approbatis, illicitè agit.

- te agit, & sunt reprobandæ & num. 16.
- 17 Animalia irrationabilia non sunt exorcizanda, neque anathematizanda, sed jejuniis, & orationibus expellenda, juxta modum hic traditum & num. 18.
- 19 Sacerdos secularis, vel Regularis, qui utitur superstitiosis orationibus sine dolo, si monitus non respiciat est suspendendus, si verò dolosè, deponendus.
- 20 Episcopus in delictis pertinentibus ad S. Officium, punit Regulares.
- 21 Censura suspensionis, quæ fertur in pœnam criminis probati, potest infligi absque monitione.
- 22 Datur forma monitionum exequendarum contra Clericos negotiatores, & num. 23.
- 24 Clericus Negotiator appellans à comminatione censuræ, est supersedendum à declaratoria, nisi delictum sit certum, & notorium, quia tunc appellatio non attenditur & n. 25.
- 26 Clerici Negotiatores, sunt censuris puniendi, quia graviter peccant, imò, & aliis pœnis mulcandi.
- 27 Regulares Europæi si sint Negotiatores afficiuntur iisdem pœnis.

ADNOTATIONES.

DE ILLICITA NEGOCIATIONE.
Negociatio triplex est scilicet, œconomica, politica, & lucrativa. Œconomica fieri dicitur in iis, quæ concernunt sui, suæque familiæ sustentationem, pro ut necessitas postulat: politica exercetur causa, vel intentione, succurrendi publicis necessitatibus, & hæc Præsulibus, & Civitatum Gubernatoribus convenit: lucrativa autem exerceri dicitur, quando quis aliquit emit, ut illud postea carius vendat, quæ duplici modo fieri solet: primò quando emptor rem, quam emit artificio, & industria mutat, & meliorat, ideoque carius vendit, hæcque non tam propriè dicitur negociatio, quam artificium: secundo verò modo quando quis emit ut carius vendat, nullo artificio adhibito, nullaque addita melioratione, &

hæc est propriè negociatio illicita, quæ Clericis est à jure interdicta, in dict. cap. consequens est 88. dist. & in cap. sed nec, & cap. secundum, ne cleric. vel monac. c. cleric. & cap. fin. de vit. & honest. cleric. & alibi: nam lucrativam primæ speciei possunt exercere si indigeant absque incurſu pœnarum.

Quamobrem de licentia Episcopi, dummodò sint pauperes, possunt conducere prædia laicorum ad colendum: quia hæc non dicitur negociatio quæstuaris, ut dicit Graff. de effect. cleric. effect. 6. n. 31. & ideo, ut sibi, & suis quærant victum, & vestitum permissum est eis, ut exercent opera rusticalia, v. g. fiscellas vincis, & canistra viminibus texere, Arbores plantare, vel inferere, proprias vineas putare, vel fodere, & Olera herbarum Sarculo irrigare, ut faciebat ille, qui dicebat, non sufficit oremus, nisi aremus, text. est in c. 1. de celebrat. missar. ubi dicitur -- deinde peractis horis, & visitatis infirmis, si voluerit exeat ad opus rurale, & tradit quoque Leoncil. de privil. pauper. par. 2. privil. 5. num. 8. imò & in bonis amicorum, & propinquorum operas diurnas præstare, ut illi easdem in prædiis propriis restituant: dummodò opera non sint sordida, & inhonestas, prout à Sac. Cong. Concilii declaratum fuisse refert Barb. de jure Ecclesiast. lib. 1. cap. 40. num. 127. ubi per extensum Decreta habet.

Non possunt tamen locare operas suas ad arandum, vel fodiendum, quia hæc Clericis illicita sunt, & reputantur inhonestas, ut docent Genuen. cap. 75. n. 2. in fin. Graff. de effect. cleric. eff. 6. num. 46. neque in propriis bonis rusticalia agere, neglectis muneribus, ipsis incumben- tibus, sed priùs his adimpletis oneribus, tempus quod superest operibus istis vacare possunt, ut dicitur in text. citato, & clariùs expressum habetur in cap. Clericus victum 91. dist. ubi sic dicitur -- Clericus victum, & vestitum sibi artificioſo, vel agricultura, absque officii sui duntaxat detrimento parat. Ex quo canone infert glos. quod Clericus non possit operas suas per totam diem locare, & si sit Beneficiatus, ut operas suas locet, non valeat allegare paupertatem suæ Ecclesiæ.

fiat: quia sibi præjudicium fecit, quando permisit se promoveri ad tam tenuem Ecclesiam, quæ necessaria non tribuit, sicut enim Vir (dicit glos.) tenetur ministrare necessaria uxori, quæ tamen est talis quæ ei debitum reddere non valet: ita iste teneatur officiare Ecclesiam, licet pauper sit, & dicere cum Apostolo, scio abundare, & satiari, & esurire.

7 Hoc glosæ doctrina, quæ præfertur cuicumque opinioni alterius Doctoris, ut ex Baldo tradit Fagnan. in cap. ne innitaris num. 352. de consuet. mirabiliter convincit illos Parochos, & Animarum Rectores, qui prætextu tenuitatis Congruæ omittunt missam Parochialem diebus festis de præcepto pro populo applicare, prout illos teneri, jam Sac. Congreg. Concilii pluries declaravit, ut à me in 1. & 2. parte hujus operis ostensum fuit, non obstantibus his, quæ ab eis ad se eximendum afferuntur, nempe.

8 Primo, quod Decreta Sac. Congregat. emanarunt ipsis inauditis, & indefensis, & ideo non afficere asserunt. Secundo, quod cum ex redditibus Ecclesiæ non habeant congruam sustentationem possint eleemosynam pro missa diebus festis celebranda recipere: quia repugnat legi naturali, & justitiæ, quod Parochus laboret, & seminet spiritualia, & temporalia pro victu necessaria, quæ ab Ecclesia non habet, non possit aliunde percipere; dignus est enim operarius mercede sua; juxta illud Luc. 10. Tertio, quod plures DD. celebres teneant, ipsos ad hanc Sacrificii applicationem non teneri. Quarto, quod si ad hoc onus implendum ipsi ratione curæ Animarum tenerentur, multo magis subjici deberent Episcopi, & alii Prælati Regulares, imò & summus Pontifex, & tamen nullus horum (ajunt ipsi) tale onus agnoscit.

9 Ad primum respondetur, quod obligatio Parochorum, & aliorum Curam Animarum habentium applicandi Sacrificium pro Ovis suis, provenit à jure Divino, ut definitum habetur à Concilio Trident. Sess. 23. cap. 1. de reform. Unde Decreta Sac. Congregat. nullum onus de novo inducunt, sed dies, & tempus applicationis declarando, illud quod latens erat manifestant, l. hæredes palam, ff. de testam. Monacel. Formul. Pars III.

ad hoc ut Episcopi id quærentes, sciant pro gubernio suarum Ecclesiarum, quomodo sit adimplendum: nam dubia juris interpretanda sunt à Principe, cum illius sit declarare, cujus est condere; & sic non fuit necesse vocare Parochos. At si ipsi ex hac declaratione sentiunt se gravari, recurrant, & deducant, si habeant, quid opponant, interim tamen tenentur Decreta servare, non autem sibi jus dicere, & illa respuere: cum certum sit ea non differre à lege declarata, & obligare in utroque foro, ut latè probat Fagnan. in cap. quoniam de consuet. & P. Felix Potest. in exam. Eccl. quos allegavi par. 2. tit. 16. ad form. 2. n. 18. quibus nunc addo Donat. prax. rer. regular. tom. 1. p. 1. tract. 8. q. 4. n. 5.

Ad secundum respondetur, quod si non habeant congruam sustentationem, sibi imputare debent, cur tam tenue Beneficium voluntariè acceptaverint, ut dicit glos. in d. c. Clericus victum 91. dist. vel possunt, & debent implorare officium Judicis, ut Parochiani, quæ ad sustentationem Rectoris sunt necessaria contribuant, juxta providam dispositionem Concilii Trident. Sess. 24. cap. 13. ut bene observat Pirhing. in jus can. lib. 3. tit. 5. n. 43. vers. notandum secundo cum seq. non autem onus, sacrificium pro populo applicandi jure Divino injunctum ablicere, quod si Parochiani renuant Rectorem in necessariis subvenire, Sacramenta eis poterit denegare, ut tradit Surd. de aliment. tit. 1. q. 60 num. 3.

Ad tertium respondetur, quod cum sit à Concilio Trident. definitum onus, sacrificium pro ovibus suis jure Divino Rectoribus Curam Animarum habentibus injunctum esse, nil deferendum venit opinionibus Moralistarum, quorum dicta forte bonam fidem inducere possent, quando Decreta Sac. Congregationis super hac re non emanassent -- cum ad singularem Romani Pontificis auctoritatem tantummodo spectet Generalia Concilia indicere, confirmare, interpretari, & ut ubique locorum servantur, curare, ac præcipere (sunt verba præmialia Bullæ Sixti Quinti erectionis Congreg. Concilii Bullar. tom. 2. pag. 604.) Et sic Decretis prædictis standum est, tanquam emanatis à Judice, qui solus potestatem habet

Concilium interpretandi, non autem opinionibus DD. quibus interdictum est Concilii Decreta glossari, & interpretari, ut patet ex Bulla Pii IV. ejusdem Concilii Confirmatoria, *Bullar. d. 10. 2. Const. 73. pag. 104.*

12 Ad quartum respondetur, quod ultro admittitur, quod Episcopi, & alii Prælati curam animarum habentes, & etiam Summus Pontifex teneantur frequenter Pro Ovibus sibi commissis Sacrificium offerre, ut jam probatum à me fuit, *part. 2. tit. 16. ad form. 2. à n. 21. ad 26.* & præter auctoritates ibi allegatas, pro indubitato tenet Episcopus Ricc. *in prax. rer. for. Eccles. par. 5. prax. bon. obser. & legis Episcop. cum Baron. c. de oblig. Episcop. n. 8. & 9.* ubi hæc habet -- *obligatur tertio Episcopus celebrare missam saltem omnibus Dominicis, & ratio est, nam Episcopus præcepto Divino tenetur Sacrificium offerre pro ovibus suis, Conc. Trid. Sc. At negatur, quod Prælati hanc obligationem non agnoscant, & quatenus aliquis non agnosceret, non inde sequitur, quod non teneatur, & præceptum Divinum ex hoc abrogatum sit.*

13 Redeundo autem ad materiam, à qua non inutiliter paulisper digressus sum. Possunt Clerici licite præter jam dicta, conducere Agros Ecclesiæ, & illos opera laicorum colere facere: animalia emere, ut pascant in diætiis prædiis conductis, vel in propriis, ut cum pingua fuerint, vel fætus emiserint, vendant: fructus in propriis bonis recollectos vendere, & aut vendi facere per alios etiam minutatim, vel alio transportare, ut carius vendant: locationes, seu affectus tanquam successores, & hæredes conductoris continuare, ut de his, & aliis similibus negociationibus licitis tradunt Barbof. *de jur. Eccles. lib. 1. d. cap. 40. à num. 119. usque ad num. 128.* Panimoll. *decis. 71. à num. 20. ad num. 44.* Et respondit quoque Sac. Congreg. Concilii in Nullius, seu Squillacen. 14. Novemb. 1626. Quæritur an Clericis liceat infrascripta facere absque reatu illicitæ negociationis.

Primò. An liceat eis terras patrimoniales, ac Beneficiales opera laicorum colere?

Secundò. An pro necessario culturæ

usu, possint emere Boves, & alia animalia; & fætus illorum vendere.

Tertiò. An hi, qui in propriis bonis habent quercus, & castaneas, quarum fructibus sues vescuntur, possint sues emere, & sues alere, & pro sua, & familiæ sustentatione vendere.

Quartò. An iidem Clerici cum foliis fuorum Arborum, possint in propriis Edibus arti sericæ operam dare, vel idem opus alteri ad medietatem committere.

Sacr. Congreg. &c.

Ad 1. censuit, licere Clericis agros Beneficiorum, & bonorum patrimonialium suorum, opera laicorum colere absque reatu illicitæ negociationis.

Ad 2. posse similiter Clericos pro hujusmodi culturæ usu Boves, & animalia necessaria emere, illorumque fætus vendere, nec propterea eos prætextu prohibitiæ negociationis vexari posse, aut debere.

Ad 3. posse iidem pro sua, & familiæ sustentatione sues alere, & vendere dummodò tamen in alendis emendisve suis, nihil sordidum aut indecens ordini Clericali exercent.

Ad 4. licere Clerico Arborum in propriis bonis existentium folia alicui laico concedere pacto adjecto, ut lucrum quod in bombycibus provenerit inter utrumque dividatur, ac pariter eidem licere eorundem Arborum foliis per se ipsum absque officii sui detrimento, ac pro sua, & familiæ sustentatione arti sericæ operam dare, dummodò in artificio prædicto personas non suspectas adhibeat, & quo ad hoc Episcopi licentia, quæ gratis datur, obtineatur lib. 13. decr. pag. 145.

Cujus Decreti occasione, cum P. Passerinus (tunc Procurator generalis) dubium eidem Sac. Congregationi proposuisset -- An prædictis Presbyteris, & Clericis liceat absque negociationis Clericis interdictæ nota, oves, boves, atque hujusmodi animalia emere, eaque locationis, aut Societatis titulo conductori, aut Socio tradere, ac lucrum ex hujusmodi locatione, seu Societate percipere. Die 7. Octobris 1662. Sac. Congregat. S. R. E. Cardinalium Concilii Trident. Interpretum, censuit non licere. Quam resolutionem authenticam apud se retinuisse testatur, in tract. de stat. hom. tom. 2. q. 187. art. 2. n. 189. pag. 339.

No-

14 Notandum tamen est, quod si Clericus haberet sufficiens Beneficium, vel Patrimonium, vel ex servitio Ecclesiæ perciperet necessaria ad sui, & suæ familiæ sustentationem, non posset licite exercere negociationem lucrativam primæ speciei: quia tunc fieret ex cupiditate lucrandi, non autem ad succurrendum propriæ indigentiae, Panimoll. *decif. 6. annot. 5. n. 23. & dict. decif. 71. n. 2.* imò ob inopiam licita erit dicta negociatio, quando nullam haberet artem, vel exercitium honestum, ex quo possit victum quærere: si enim hoc haberet, illud exercere deberet, & non negociationem, ut advertit Graff. *de effect. cleric. effect. 6. n. 27.*

15 (Vel illicito exercitio) Rem illicitam exerceret simplex Sacerdos, vel Parochus, si in depellendis morbis, vel animalibus noxiis, uteretur orationibus, aut exorcismis arbitrato suo confectis, etiam si viderentur bona: nam hæc censenda sunt vana, & superstitiosa aliqua specie superstitutionis, & fieri saltem cum tacita Dæmonis invocatione, quæ toties fiunt, quoties quis enititur efficere aliquid per causas, quæ nec virtute sua naturali, nec ex Divina, aut Ecclesiastica institutione, possunt illud efficere, nec sunt ad illud ordinatæ, ut docent Navar. *conf. 57. num. 8. lib. 5. de sent. excom. Graff. dec. aur. par. 1. lib. 4. cap. 6. n. 12.*

16 Quare Ordinarius in Visitatione debet de hoc inquirere, & Parochos, & Presbyteros interrogare, an utantur orationibus, & precibus in Missali, & Rituali non contentis: quas si inveniat eos habere, & illis uti suspectas habeat, & reprobare non moretur: prout illas reprobandas esse monet rationibus, & exemplis, Martin. del Rio *disquis. magic. lib. 3. tit. de man. observ. quæst. 4. sect. 7. & 8. per tot.* Nisi fortè hujusmodi Orationes essent excerptæ integre, & absque ulla mutatione ex Operibus Sanctorum Patrum.

17 Et hinc illicita res esset, si Parochus vel alius, animalia irrationabilia exorcismis adjuraret, vel anathematizaret; quoniam, & hoc vanum est: quia adjurare aliquam Creaturam irrationabilem nocentem, ad aliquem actum tanquam pro-

cedentem ab ipsa; est superstitiosum, cum non sit ejus domina, sed Deus, qui movet eam, vel Dæmon, quatenus permissu ejus utitur ea ad nocendum nobis: ideoque hujusmodi adjurationes, quæ referuntur ad irrationabilia fieri non posse scienter sine peccato mortali, docent Navar. *dict. consil. 57. num. 10. & seqq. Graff. loco citato n. 12.*

Ideo edocendi sunt Clerici, quod si 18 Locustæ, vel Bruchi, vel aliud genus vermium damnum fructibus, & segetibus inferunt, non sunt adjurationibus istis expellendi: sed jejuniis, & orationibus humiliter obsecrandus est Deus, qui dicta animalia irrationabilia movet, ut dignetur ea compescere aliquo modo suæ Majestati grato: & quatenus à Sacerdote Sacris vestibus induto, adjurationes fiant, referantur ad Diabolum, qui Dei permissu his utitur ad nocendum hominibus precipiendo ei dure, ac rigide potestate à Deo tradita Ecclesiæ, juxta illud *Lucæ 10. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra Serpentes*; ut cesset à movendo, educendo, & dirigendo contra nos, & abstineat à tali usu damnofo, & sinat animalia nocentia redire ad loca, unde venerunt, & fugiant à facie sacrosanctæ Crucis, (quæ ostendatur) & virtute ejus fugere jubeatur, & relinquere, & cessare à suis maleficiis, ad gloriam D. N. Jesu Christi, omiſſa semper mentione excommunicationis, & anathematizationis, quarum nec animalia irrationabilia, nec Dæmones capaces sunt, & iste modus animalia adjurandi licitus erit, ut tradunt Navarr. & Graff. locis supra allegatis.

Si quem autem Parochum, vel Presbyterum, etiam Regularem Ordinarius inveniat; & in sua Diœcesi reperiri notitiam habeat, qui vanis, & superstitiosis orationibus, & exorcismis, ignoranter, & bono zelo utatur, in curandis morbis, depellendis tempestatibus, aut animalibus irrationabilibus, & monitus non desistat, eum à Divinis debet suspendere saltem per annum. Dixi ignoranter, & ex simplicitate: quia si hoc faceret scienter cum dolo, & advertentia, esset deponendus ab omni ordine, & officio, ut inquit Menoch. *de arbitr. cas.*

- 10 388. n. 10. & 11. Dixit etiam Regularem: quia cum sit delictum pertinens ad Tribunal S. Officii, ut habetur in Edicto generali cap. 2. & Superiores in eo non possint se ingerere, prout prohibet Decretum Alexandri VII. quod per extensum refert Lantusch. in theatr. regular. pag. 179. Episcopus tanquam Inquisitor à jure datus, in hoc etiam Regulares punit, & judicat, c. accusatus, §. Sanè de hæret. in 6. & advertunt Leo thesaur. for. Eccles. par. 3. cap. 5. n. 17. Ricc. prax. rer. for. Eccles. par. 2. resol. 210. n. 2. limit. 13. Lauret. de Franc. controuv. p. 1. n. 536.
- 21 Eoque monito. Licet censura suspensionis, quando fertur in pœnam criminis probati, possit infligi absque monitione, ut ex Innocent. in cap. 1. de excess. prælat. docent Graff. dec. aur. par. 2. in Appendic. lib. 3. cap. 1. num. 36. Sayr. de censur. lib. 4. cap. 2. num. 14. in hoc tamen crimine illicitæ negociationis, vel exercitii, Clerici Beneficiati, vel in sacris constituti debent non solum citari antequam profertur sententia suspensionis: sed conveniens quoque est (non quidem ex necessitate, sed urbanitate, & Judicis lenitate) quod antequam instruatur processus, moneantur scripto -- *Ad se abstinendum, & cessandum à negociationibus, & exercitiis illicitis, & à Sac. Canonibus Clericis prohibitis sub pœna suspensionis à Divinis, Officii, & Beneficii, & aliis arbitrariis gravioribus, quoniam, &c.* prout faciendum esse consulit Turrecrem. in dict. cap. Clericus victum §. 1. dist. num. 3. Quod si moniti non desistant, tunc erit conficiendus processus, ex quo si intentio fisci remanet probata, inquisitus monendus erit
- 22 ut dicitur in formula -- *Ad comparandum in termino peremptorio trium dierum, & dicendum causam quare non debeat ob illicitam negociationem per ipsum exercitam (vel exercitium) etiam post monitionem à divinis suspendi, & subici, & puniri aliis pœnis sacrorum canonum, &c.*
- 23 A qua Censuræ comminatione, si inquisitus appellet, super sedendum erit in declaratoria: tum quia quando quis suspenditur in pœnam appellatio suspendit suspensionem, ut ait Grass. loco supra citato dict. num. 36. in fin. tum quia cum gravamen censuræ comminatæ licet futurum, non possit per diffinitivam reparari, appellatio debet admitti ad utrumque effectum, ad tradita per Fagnan. in cap. super eo lib. 2. de appellat. num. 46. & segg. cum clausula tamen, quod appellans infra tot dies, doceat Judicem ad quem adire, & appellationem profecutum fuisse, aliàs termino elapso, & de profecutione non docto, ad ulteriora appellatione non obstante, procedatur, juxta dispositionem text. in cap. personas 4. de appellat. ubi sic habetur expressum -- *si quis ad nostram audientiam appellaverit, tu ei diem infra quem Apostolicam Sedem convenienter possit adire assignes, ad quam si venire contempserit, tu illum ex tunc judicio tuo super iis, que in questione vertuntur sine contradictione aliqua, stare compellas: consonant. text. in cap. ad aures 33. eod. tit.*
- Porrò si negociatio illicita, vel exercitium indecens, & inhonestum Clerici, esset certa, seu certum, & notoria, seu notorium, tunc appellatione à comminatione censuræ interposita non obstante, poterit Judex ad declaratoriam suspensionis procedere, & inquisitum suspensum denunciare, quia in notoriis non admittitur appellatio, text. est in cap. cum speciali 6. §. Porrò de appellat. ubi sic dicitur -- *porrò communito ad appellationis obstaculum convolante: si ejus excessus evidenter rei, vel ipsius confessione, aut alio modo legitimo fuerit manifestus (cum appellationis remedium non fit ad defensionem iniquitatis, sed ad præsidium innocentie institutum,) non est provocatio hujusmodi deferendum.* Et concordant alia jura nempe, in c. cum sit Romana, §. Preterea in fin. & cap. pervenit. eod. tit. Innoc. in dict. cap. 1. num. 3. de excess. prælat. Fagnan. in c. vestra n. 104. & 105. de cohabit. cleric. & mulier. Donat. prax. rer. regular. tom. 1. par. 2. tract. 10. de appell. qu. 21. n. 1. ubi n. 3. hanc conclusionem veram dicit, præsertim quando Judex procedit ad pœnam à jure taxatam, prout accidit in casu formulæ hujus.
- A Divinis in totum suspendimus.* Id est ab omni usu activo, & passivo sui officii, seu divinorum, etenim Clerici in sacris constituti, vel Beneficiati, illicitè negociantur.

stantes, peccant mortaliter & spernunt præceptum Apostoli Timot. 2. ubi mandat quod nemo militans Deo implicet se negociis sæcularibus, & ideo suspendendi sunt à Divinis: imò si sic suspensi, ter moniti non resipiscant excommunicandi, & aliis penis arbitrio Judicis puniendi sunt, per text. in d. c. consequens 88. dist. & cap. sed nec. & secundum instituta, ne cler. vel Monach. cap. 1. & seqq. 14. q. 4. & est communis opinio, Bellet. disq. cleric. par. 2. de pæn. cleric. §. 51. n. 2. & 3. Barb. de jur. Eccl. lib. 1. d. cap. 40. n. 128. Panimoll. d. dec. 71. n. 3. 4. & 5. Zecch. de republic. Eccl. tit. de cleric. n. 7. vers. quadragesimo septimo non debent, Graff. de effect. cleric. effect. 6. n. 4. & 5. Pirhing. in jus can. lib. 3. tit. 50. n. 9.

Regulares vero cujusvis Religionis, Ordinis, Societatis, & Congregationis sint, mercaturam, & negociationes sæculares, exercentes, præsertim in Indiis excommunicationem latæ sententiæ, & privationem vocis activæ, & passivæ, ac officiorum statim incurrunt, vigore Constit. Clem. IX. impressæ in Bullar. tom. 6. constit. 35. pag. 304. Verùm hæc Constitutio videtur restricta ad illos Religiosos missos, & commorantes in Indiis, tam in parte australi, quam septentrionali, ut percipitur ex illis verbis dispositive §. 3. ibi -- omnibus, & singulis personis, quæ ad Insulas, Provincias, & Regna Indiarum Orientalium &c. sub nomine Missionariorum, aut quovis alio titulo pro tempore missæ fuerint,

aut in aliis partibus quomodolibet morabuntur sub excommunicationis latæ sententiæ, ac privationis vocis activæ, & passivæ, & officiorum, tenore præsentium districtæ interdictionis, &c. Ideoque dicendum est, quod Regulares Europei, quatenus sint negociatores, remaneant obstricti iisdem pœnis, quibus subiiciuntur Clerici sæculares, ut affirmant DD. mox citati; præter alias à Constitutionibus proprii ordinis statutas pœnas.

De suspensione ab audiendis Confessionibus contenta in Constit. Clem. X. Superna in Bullar. tom. 6. Constit. 7. pag. 332.

Ad removenda dissidia, quæ sæpè oriuntur inter Episcopos, & Regulares super intelligentia, & executione privilegiorum, eis concessorum, circa prædicationem verbi Dei, & Sacramenti pœnitentiæ administrationem, Clem. X. hac sua Constitutione plura providè statuit, & inter cætera, quod possit Episcopus ex rationabili causa (Sedi Apostolicæ, si eam sibi aperiri postulaverit, manifestanda) postquam Regulares ad confessiones Sacramentales audiendas approbaverit, illos suspendere. Quare cum de hoc sæpè contingat dubitari, aliqua, quæ justitiam, & rationabilitatem arbitrii Episcopi respiciunt, notanda occurrunt. Decretum autem suspensionis, sic concipi poterit.

Decreti Suspensionis

FORMULA XI.

ATrento, quod P. N. Ordinis N. Conventus N. conditiones, & monita sibi in approbatione ad Confessiones Sacramentales audiendas a nobis concessa, præscripta, & injuncta non servat, & ex aliis causis nobis notis animum nostrum dignè moventibus, facultatem prædictam revocamus, & eum ab audiendis confessionibus suspendimus, & suspensum declaramus, & eidem intimari mandamus.

N. Episcopus N.

N. Aduarius.

Monacel. Formul. Pars III.

O 3 SUM-